

**SIKAP PELAJAR SUKU KAUM SULUK DAN HUBUNGANNYA DENGAN
MOTIVASI TERHADAP PEMBELAJARAN BAHASA MELAYU SEBAGAI
BAHASA KEDUA SEKOLAH RENDAH**

JAIDAH BINTI ADRIS

**PROJEK PENYELIDIKAN YANG DIKEMUKAKAN UNTUK MEMENUHI
SEBAHAGIAN DARIPADA SYARAT MEMPEROLEHI IJAZAH SARJANA
PENDIDIKAN**

**FAKULTI KOLEJ SASTERA DAN SAINS
UNIVERSITI UTARA MALAYSIA
SINTOK KEDAH**

**SIKAP PELAJAR SUKU KAUM SULUK DAN HUBUNGANNYA DENGAN
MOTIVASI TERHADAP PEMBELAJARAN BAHASA MELAYU SEBAGAI
BAHASA KEDUA SEKOLAH RENDAH**

JAIDAH BINTI ADRIS

**PROJEK PENYELIDIKAN YANG DIKEMUKAKAN UNTUK MEMENUHI
SEBAHAGIAN DARIPADA SYARAT MEMPEROLEHI IJAZAH
SARJANA PENDIDIKAN**

**FAKULTI KOLEJ SASTERA DAN SAINS
UNIVERSITI UTARA MALAYSIA
SINTOK KEDAH**

2010

PENGAKUAN

Saya akui karya ini ialah hasil kerja saya sendiri, kecuali nukilan dan ringkasan yang tiap-tiap satunya telah saya jelaskan sumbernya.

TARIKH : 30 JUN 2010

TANDATANGAN :

NAMA

: JAIDAH BT ADRIS

NO.MATRIK

: 802640

**Bidang Pengajian Pendidikan
UUM College of Arts and Sciences
(Universiti Utara Malaysia)**

**PERAKUAN PROJEK SARJANA
(Certification of Masters Project)**

Saya yang bertandatangan di bawah, memperakukan bahawa
(I, the undersigned, certify that)

JAIDAH BINTI ADRIS (NO. MATRIK : 802640)

Calon untuk Ijazah **Sarjana Pendidikan (Kurikulum & Pengajaran)**
(candidate for the degree of)

telah mengemukakan kertas projek yang bertajuk
(has presented his/her project paper of the following title)

SIKAP PELAJAR SUKU KAUM SULUK DAN HUBUNGANNYA DENGAN

MOTIVASI TERHADAP PEMBELAJARAN BAHASA MELAYU SEBAGAI

BAHASA KEDUA SEKOLAH RENDAH.

seperti yang tercatat di muka surat tajuk dan kulit kertas projek boleh diterima dari segi bentuk serta kandungan dan meliputi bidang ilmu dengan memuaskan.
(as it appears on the title page and front cover of project paper is acceptable in form and content and that a satisfactory knowledge of the field is covered by the project paper)

Nama Penyelia : **Dr. Ruzlan Md Ali**
(Name of Supervisor)

Tandatangan :
(Signature)

Tarikh : **8 Mei 2010**
(Date)

KEBENARAN MENGGUNA

Penyerahan projek sarjana ini sebagai memenuhi keperluan pengajian lepas ijazah sarjana Universiti Utara Malaysia (UUM). Saya bersetuju supaya pihak perpustakaan bersetuju bahawa kebenaran membuat salinan keseluruhan atau sebahagian daripadanya untuk tujuan akademik mestilah mendapat kebenaran daripada penyelia saya atau Dekan Akademik, UUM *College Of Arts And Sciences*, Universiti Utara Malaysia. Sebarang penyalinan, pengambilan atau penggunaan keseluruhan atau sebahagian daripada kertas projek ini untuk tujuan komersil adalah tidak dibenarkan tanpa kebenaran bertulis daripada saya dan penyelia. Di samping itu, pengiktirafan daripada saya dan Universiti Utara Malaysia wajar diberikan dalam sebarang bentuk kegunaan bahan-bahan yang terdapat dalam kertas projek ini. Permohonan untuk membuat salinan atau kegunaan-kegunaan lain sama ada secara keseluruhan atau sebahagian boleh dibuat dengan menulis kepada:

**Dekan Akademik,
UUM College Of Arts And Sciences,
Universiti Utara Malaysia,
06010, Sintok,
Kaedah Darul Aman.**

PENGHARGAAN

Syukur kehadiran Allah SWT kerana dengan limpah kurnia dan izinya kajian ini telah dapat saya sempurnakan. Saya ingin merakamkan setinggi-tinggi terima kasih kepada penyelia saya Dr. Ruzlan Md. Ali atas segala bimbingan, teguran dan saranan yang membina sepanjang saya menjalankan kajian ini. Teramat terhutang budi kepada Dr. Lawrance John selaku konsultan program master yang bertungkus lumus menjayakan program ini dan sentiasa memberi bimbingan dan kata nasihat dari masa ke semasa. Kepada pensyarah-pensyarah yang tidak mengira penat lelah dalam bimbingan dan saluran ilmu iaitu Profesor Madya Dr. Mohd Izam Bin Ghazali, Dr. Arsaythamby Veloo, Profesor Dr. Nurahimah Mohd. Yusoff, Profesor Madya Dr. Abdul Malik Abdul Karim, Dr. Abdull Sukor Shaari, Dr. Abdul Halim Mohammed dan Dr. Hamidah Bee Bi Abdul Hamid.

Penghargaan ini juga ingin saya rakamkan kepada semua pihak yang telah memberi kerjasama dalam melicinkan kajian ini, iaitu Bahagian Perancangan Penyelidikan Pendidikan Kementerian Pelajaran Malaysia, Jabatan Pelajaran Negeri Sabah, Pejabat Pelajaran Daerah Sandakan Sabah, Guru Besar Sk. Karamunting Puan Indah Hj. Santong, Guru Besar Sk. Pulau Madang Encik Mohd Burah Bin Sapni, Guru Besar Sk. Bahagia Encik Micheal Ubin@ Azmi dan semua pihak yang terlibat dengan kajian ini.

Tidak lupa sekalung terima kasih saya tujukan kepada rakan-rakan yang telah memberikan idea, bahan, perangsang dan nasihat, rakan-rakan seperjuangan yang telah banyak membantu dan memberi sokongan moral antaranya Mohd. Aris Arsyad, Siti Maryam Binti Hj. Latuwo, Donny, Nancy Ng Nyen, Vickneswaran, Selina dan rakan-rakan yang lain.

Akhir sekali, kesempatan ini juga saya tujukan khas kepada suami tercinta, Sharif Ibrahim@Musaran Sharif Musai yang sentiasa memberi dorongan dan semangat sepanjang kursus ini dijalankan, puteriku Sharifah Nur Saidatul Sharif Ibrahim yang sedang menuntut di Universiti Mourduch Perth Western Australia dalam jurusan undang-undang yang telah banyak memberikan sumbangan penyediaan journal dan artikel yang berkaitan dengan artikel review, puteraku yang sulung Sharif Syahrizan Sharif Ibrahim atas bantuan portal laman web yang sedang menuntut di Kuala Lumpur Metropolitan University dalam jurusan Multimedia Seni Grafik Komputer, puteraku Sharif Hassim Sharif Ibrahim yang sedang menuntut di SMK St. Mary dalam tingkatan enam, Sharif Mohd Syahzairim Sharif Ibarahim, Sharif Mohd Ayub Sharif Ibrahim, puteri bungsuku Sharifah Adibah Sharif Ibrahim dan Sharifah Hasdijah Sharif Ahmadul yang sentiasa memahami dan memberikan sokongan moral yang tidak terhingga, material dan perangsang agar saya berjaya dalam pengajian ini kepada kedua ibu bapaku, iaitu Hj. Adris Gadja, Hajah Fátimah Bt. Uto ibu yang tercinta, adinda yang dikasihi Ab. Rahman Bin Adris, Sabariah Sapar, Pakcik Maimuni Uto dan Rosni serta kaum keluarga yang sentiasa mendoakan kesejahteraan dan kejayaan saya. Tanpa restu dan doa mereka belum tentu saya mampu mencapai kejayaan seperti yang telah saya capai pada hari ini.

ABSTRAK

Kajian tinjauan ini bertujuan untuk mengenalpasti sikap pelajar suku kaum Suluk dan hubungannya dengan motivasi terhadap pembelajaran Bahasa Melayu sebagai bahasa kedua sekolah rendah. Kajian ini juga bertujuan untuk mengkaji perbezaan sikap dan motivasi di kalangan pelajar lelaki dan perempuan Suluk terhadap pembelajaran (BM). Kajian ini dilaksanakan berdasarkan model Socioeducational oleh Gardner (1985). Data diperolehi melalui instrumen soal selidik yang telah diubahsuai daripada kajian Chitra (2003) yang diadaptasi daripada kajian Setsuko Mori dalam (www.tuj.ac.jp/tesol/press/paper0014/mori.htm). Sampel kajian telah dipilih secara rawak ke atas 100 orang pelajar lelaki dan perempuan berbangsa Suluk di tiga buah sekolah rendah iaitu dua buah sekolah rendah kawasan bandar gred A dan B dan sebuah sekolah rendah kawasan luar bandar gred B. Data dianalisis menggunakan perisian program SPSS Windows versi 12.0. Statistik yang digunakan ialah statistik inferensi deskriptif yang melibatkan frekuensi, skor min, peratusan dan sisihan piawai. Statistik ujian-t dianalisis pada tahap kesignifikan $p < .05$ dan Korelasi Pearson pada tahap $p < .01$ (2-ekor). Sikap ditinjau daripada aspek sikap terhadap (BM), minat terhadap (BM) dan sikap integratif. Motivasi pula ditinjau daripada aspek sikap terhadap (BM), keinginan untuk mempelajari (BM) sebagai bahasa kedua. Hasil kajian menunjukkan bahawa terdapat perbezaan yang signifikan antara sikap dan motivasi pelajar lelaki dan perempuan terhadap pembelajaran (BM). Secara keseluruhannya dapatan kajian menunjukkan sikap yang positif dengan min yang tinggi terhadap pembelajaran (BM). Namun terdapat perbezaan yang signifikan dalam motivasi di antara pelajar lelaki dan perempuan Suluk terhadap pembelajaran (BM) sebagai bahasa kedua sekolah rendah.

ATTITUDES AND MOTIVATIONS OF SULUK STUDENTS TOWARDS THE LEARNING OF BAHASA MELAYU AS A SECOND LANGUAGE

ABSTRACT

The aim of this case study is to determine the attitude and motivation of Suluk students towards the learning of the Malay Language (ML) as a second language of primary schools. It is also looking into the differences in attitude and motivation between the two genders of Suluk student learning of the Malay Language (ML) as a second language. This study uses Gardner Socio educational model (1985) as a basis of its conceptual framework. The instrument data is collected based on Chitra's study (2003) which is adopted from Setsuko Mori study (www.tuj.acjp/tesol/press/paper0014/mori.htm). The data is distributed randomly to 100 respondents of primary four Suluk students. The respondents study in the town area A and B schools grade and one B grade rural area school. *The* data is analyzed using SPSS windows version 12.0 software. Statistics is analyzed using descriptive inferential, score min, standard deviation and percentage. Statistics independent-t test is analyzed at significant level of $P < .05$ and Pearson Correlation at $P < .01$ (2-tails). Attitude I s studied from the aspects of the attitude towards the speaker of the Malay Language (ML) and integrative attitudes. Meanwhile, motivation is studied based on the aspects of attitude towards the learning of Malay Language (ML) as a second language and the desire to learn the language. The result of the study indicates the existence of significant differences between the attitudes and motivation of two genders towards the learning of (ML). As a conclusion, the result of the study shows the positive attitudes with high min towards the learning (ML). And there is significant differences in motivation between the two genders of Suluk students towards the learning of the (ML) as a second language in the primary schools.

KANDUNGAN

	Halaman
PENGAKUAN	ii
KEBENARAN MENGGUNA	iii
PENGHARGAAN	iv
ABSTRAK	v
ABSTRACT	vi
KANDUNGAN	vii - xi
SENARAI JADUAL	xii
SENARAI RAJAH	xiii
SENARAI SINGKATAN	xiv
BAB I PENGENALAN	
1.1 Pendahuluan	1
1.2 Latar Belakang Kajian	1-2
1.3 Pernyataan Masalah	3-4
1.4 Kerangka Konseptual Kajian	5-7
1.5 Tujuan Kajian	8
1.5.1 Objektif Kajian	8
1.5.2 Persoalan Kajian	9
1.5.3 Hipotesis Kajian	9
1.6 Kepentingan Kajian	9-10
1.7 Batasan Penyelidikan	11
1.8 Definisi Operasional	11
1.8.1 Sikap	11
1.8.2 Pelajar	12
1.8.3 Suku Kaum Suluk	12
1.8.4 Pembelajaran	13
1.8.5 Bahasa Kedua	13

1.9	Rumusan	14
BAB II	TINJAUAN LITERATUR	
2.1	Pendahuluan	15
2.2	Definisi dan Teori-teori Tentang Sikap	15
2.2.1	Sikap	15-18
2.3	Teori-Teori Sikap	19
2.3.1	Teori Prinsip Ketepatan Kognitif	19
2.3.2	Teori Sikap Fishbein dan Ajzen	19
2.3.3	Teori Kognitif Sosial	20
2.3.4	Teori Model ABC	20
2.4	Sikap dan Permasalahan Bahasa	21
2.5	Pembelajaran	22
2.6	Bahasa Melayu	23
2.7	Motivasi	23-24
2.8	Bahasa Kedua	25
2.9	Teori Model Sikap dan Motivasi dalam Pembelajaran Bahasa	26-27
2.9.1	Pengaruh Luaran	28
2.9.2	Perbezaan Individu	28
2.9.3	Konteks Pemerolehan Bahasa	28
2.9.4	Hasil Pembelajaran	29
2.10	Pembelajaran Bahasa Melayu Sebagai Bahasa Kedua	30-31
2.11	Sikap Pelajar Terhadap Pembelajaran Bahasa Kedua	32-33
2.12	Motivasi Pelajar Terhadap Pembelajaran	34-35
2.13	Hubungan Sikap dan Motivasi dalam Pembelajaran Bahasa Kedua	36
2.14	Faktor-faktor Membantu Pembelajaran Bahasa kedua	37-38
2.15	Kajian-Kajian Berkaitan	39
2.15.1	Kajian Luar Negara	39-42
2.15.2	Kajian Dalam Negara	43-44

2.16	Rumusan	45
BAB III	METODOLOGI KAJIAN	
3.1	Pendahuluan	46
3.2	Reka Bentuk Kajian	46
3.3	Responden Kajian	47
3.4	Instrumen Kajian	48
3.4.1	Soal Selidik	49
3.4.1.1	Bahagian A: Butiran Umum	50
3.4.1.2	Bahagian B: Sikap dan Motivasi Bahasa Melayu	50
3.4.2	Bentuk Soal Selidik	51
3.5	Kajian Rintis	52-53
3.5.1	Kebolehpercayaan dan Kesahan Soal Selidik	54
3.6	Prosedur Kajian	55
3.7	Tatacara Penganalisan Data	55
3.7.1	Pengiraan Min, Peratus, Kekekapan dan Sisahan Piawai	56-58
3.7.2	Ujian –t	59
3.7.3	Ujian Korelasi Pearson	59
3.8	Rumusan	60
BAB IV	DAPATAN KAJIAN	
4.1	Pendahuluan	61
4.2	Maklumat Latar Diri Pelajar	61-62
4.3	Sikap dan Motivasi Pelajar Terhadap Pembelajaran Bahasa Melayu Sebagai Bahasa kedua	63
4.3.1	Sikap Pelajar Suluk Terhadap Pembelajaran Bahasa Melayu	63
	A: Sikap Terhadap Penutur Bahasa Melayu	63
	B: Minat Terhadap Bahasa Melayu	64
	C: Sikap Integratif	65
	D: Sikap Terhadap Pembelajaran Bahasa Mealyu	66-67

4.3.2	Motivasi Pelajar Suluk Dalam Pembelajaran Bahasa Melayu	68
	E: Keinginan Untuk Mempelajari Bahasa Melayu	68
	F: Motivasi Instrumental	69-70
4.3.3	Adakah Terdapat Perbezaan Yang Signifikan Dalam Motivasi Pelajar Suluk Lelaki dan Perempuan Terhadap Bahasa Melayu sebagai Bahasa Kedua	71
4.3.4	Adakah Terdapat Hubungan Yang Signifikan Sikap dan Motivasi Pelajar Suluk Terhadap Pembelajaran Bahasa Melayu sebagai Bahasa Kedua	72
4.4	Rumusan	73
BAB V	RUMUSAN DAN KESIMPULAN	
5.1	Pendahuluan	74
5.2	Ringkasan Kajian	74
5.3	Rumusan Dapatan Kajian	75
	5.3.1 Rumusan Persoalan Kajian	75
	5.3.2 Rumusan Dapatan Lain	76
5.4	Perbincangan Dapatan Kajian	77
5.4.1	Sikap dan Motivasi Pelajar Suluk Terhadap Pembelajaran Bahasa Melayu sebagai Bahasa Kedua	77-78
5.4.2	Perbezaan Sikap dan Motivasi Antara Jantina terhadap Pembelajaran Bahasa Melayu	79
5.5	Implikasi Kajian	80
5.5.1	Pelajar	80
5.5.2	Sekolah dan Guru Bahasa	81

5.6	Cadangan Kajian Lanjutan	82-83
5.7	Rumusan	84-85

RUJUKAN		86-90
----------------	--	--------------

LAMPIRAN

A	Borang Soal Selidik	91
B	Data Statistik	92
C	Surat-Surat Kebenaran	93

SENARAI JADUAL

No. Jadual		Halaman
3.1	Taburan Responden kajian	47
3.2	Bilangan Item Berdasarkan Konstrak	51
3.3	Indeks Kebolepercayaan Soal Selidik	53
3.4	Skala Likert Lima Mata	56
3.5	Interpretasi Skor Min	57
3.6	Petunjuk Tahap Sikap Keseluruhan Berdasarkan Skor Min	58
3.7	Petunjuk Tahap Motivasi Keseluruhan Berdasarkan Skor Min	59
4.1	Profil Responden Kajian	62
4.2	Taburan Sikap Pelajar Terhadap Bahasa Melayu Secara Keseluruhan	63
4.3	Minat Terhadap Bahasa Melayu	64
4.4	Sikap Integratif	65
4.5	Sikap Terhadap Pembelajaran Bahasa Melayu	66
4.6	Tahap Sikap Pelajar Terhadap Pembelajaran Bahasa Melayu	67
4.7	Keinginan untuk Mempelajari Bahasa Melayu	68
4.8	Motivasi Instrumental	69
4.9	Tahap Motivasi Pelajar Terhadap Pembelajaran Bahasa Melayu	70
4.10	Keputusan Ujian-t Bagi Motivasi Pelajar Terhadap Pembelajaran Bahasa Melayu Sebagai Bahasa Kedua	71
4.11	Korelasi Pearson Antara Sikap dan Motivasi Pelajar Terhadap Pembelajaran Bahasa Melayu Sebagai Bahasa Kedua	72

SENARAI RAJAH

No. Rajah	Halaman
1.1 Kerangka Konseptual Kajian Sikap dan Motivasi Terhadap Pembelajaran Bahasa Melayu Sebagai Bahasa Kedua Di Kalangan Pelajar Suluk. Adaptasi daripada model socioeducational Oleh Gardner (1985)	7
2.1 Teori pemerolehan bahasa asing sebagai bahasa kedua dalam Model <i>Socioeducational</i> oleh Gardner (1985)	27

SINGKATAN

BM	Bahasa Melayu
BI	Bahasa Inggeris
ML	<i>Malay Languge</i>
UPSR	Ujian Penilaian Sekolah Rendah
EPRD	Bahagian Perancangan & Penyelidikan Dasar Pendidikan
KPM	Kementerian Pelajaran Malaysia
M	Min
SP	Sisihan Piawai

BAB I

PENGENALAN

1.1 Pendahuluan

Bab ini menjelaskan tentang kajian yang dijalankan meliputi pernyataan masalah, objektif penyelidikan, soalan penyelidikan dan hipotesis, signifikan kajian, batasan penyelidikan, definisi istilah atau operasional untuk menjelaskan beberapa perkara iaitu tentang sikap pelajar suku kaum Suluk pelajar tahun empat di tiga buah sekolah dua daripadanya sekolah gred A dan B kawasan bandar dan sebuah sekolah di luar bandar gred B di daerah Sandakan Sabah terhadap pembelajaran dan motivasi dalam mata pelajaran Bahasa Melayu sekolah rendah KBSR tahun empat tahap dua.

1.2 Latar Belakang Kajian

Mengikut Aishah, Azizah dan Sri Rahayu (2000), kebanyakan suku kaum pribumi Sabah tertumpu di kawasan persisiran pantai terutamanya pantai barat dan pantai timur di muara dan lembah sungai dan kawasan perbukitan di daerah pedalaman. Kedudukan petempatan menentukan corak ekonomi, sosial pendidikan dan kebudayaan yang diamalkan.

Pada abad ke 16, Sabah terletak di bawah jajahan pemerintahan kesultanan Brunei sehingga pertengahan kedua abad ke 19. Pengaruh kesultanan Brunei mula merosot pada

The contents of
the thesis is for
internal user
only

RUJUKAN

- Abdullah Musa. (2007). Sikap dan motivasi pelajar Dusun terhadap pembelajaran Bahasa Melayu dan Bahasa Inggeris sebagai bahasa kedua: Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Abdullah Hassan. (1986). *Linguistik am untuk guru Bahasa Malaysia*. Petaling Jaya: Penerbit Fajar Bakti.
- Aisah Edris, Azizah Othman dan Sri Rahayu Ismail. (2002). *Tamadun Asia*. Kuala Lumpur : Universiti Putra Malaysia.
- Arsaythamby Veloo, Armugam Raman. (2009). Panduan menganalisis & menginterpretasi DATA, Universiti Utara Malaysia. Sintok.
- Asreemoro. (2007). Tausug & Kesultanan Sulu Gombak : Kuala Lumpur.
- Asmah Haji Omar. (1978). *Perancangan bahasa dengan rujukan khusus kepada perancangan Bahasa Malaysia*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Au S.Y. (1988). A critical appraisal of Gardner's social-psychological theory of second language learning. *Language learning*, 38, 75 – 100.
- Best J. W. & Kahn, J. W. (1986). *Research in education*. Ed. 6. New Jersey: Prentice Hall.
- Blair, T.K., Jones, B.S., Simpson. G.K. (1991). *Training second language teacher*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Buschenhofen, P. (1998). English language attitudes of final year high school and first year university students in Papua New Guinea. *Asian Journal of English Teaching*, 8, 93 – 116.
- Byram, M., Morgan, C. et al. (1994). *Teaching and learning language and culture*. Clevedon: Multilingual Matters.
- Cunningham, W.A., & Johnson, M.K. (2007). Attitudes and evaluation : Toward a component process framework. In E, Harmon -Jones & P Wikielman (Eds). *Fundamental of social neurosciences*. New York : Guilford press.
- Chithra a/p Raju. (2003). Sikap dan motivasi pelajar India dalam pembelajaran Bahasa Melayu sebagai bahasa kedua. Projek Sarjana Pendidikan. Universiti Kebangsaan Malaysia : Bangi.
- Chomsky, N. (1965). *Aspects of the theory of syntax*. M.I.T. Press.

- Cook Vivian. (1991). *Second language learning and language teaching*. London: Edward Arnold.
- Davidio, J. F, Kamakami, K., & Gaertner, S.L. (2002). Implicit and explicit prejudice and interracial interaction, *Journal of personality and social psychology*, 82, 62-68.
- Dornyei, Z. (1990). Conceptualizing motivation in foreign language learning. *Language Learning*, 40, 45 – 78.
- Ellington, B.T. & Earl, V.R. (1999). Some issues in improving the quality of educational. *Comparative Educational*. 14(1), 41 – 58.
- El- Nady. (2000). Foteini Politi, To Politi @ hotmail. Com.
- Gardner, R.C. & Lambert W.E. (1972). *Attitudes and motivation in second language learning*. Rowley, Mass: New Bury House Publishers.
- Gardner, R.C. & MacIntyre P.D. (1993). On the measurement of affective variable in second language learning, *Language learning*. 43 (2), 157 – 194.
- Gardner, R.C. & Smythe. (1975). Second language learning: A social-psychological perspective. *Canadian modern language review* 32, 198 – 213.
- Gardner, R.C. (1982). Language attitudes and language learning. Dlm. Ryan, E.B. & Giles, H. (pnyt.) *Attitudes towards language variation: Social and applied contexts*, hlm. 132 – 147. London: Edward Arnold Pub. Ltd.
- Gardner, R.C. (1985). *Social psychology and second language learning: The role of attitudes and motivation*. London: Edward Arnold.
- Haris Md. Jadi. (1990). *Etnik, politik dan pendidikan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Hashim Musa. (1996). Gelombang kedua hegemoni Bahasa Inggeris dan kelenturan status Bahasa Melayu: Cabaran dan saranan. *Jurnal Dewan Bahasa*. Disember : 1060 -1070.
- Jamali Ismail. (1992). Sikap, motivasi dan pencapaian Bahasa Inggeris sebagai bahasa kedua di kalangan pelajar Melayu. *Jurnal Dewan Bahasa*. November: 1071 -1085.
- Juriah Long. (2002). *Pendidikan Bahasa Melayu: Antara hasrat dengan pelaksanaan*. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Kamsiah Abdullah. (1987). Sikap dan motivasi sebagai pemboleh ubah dalam pembelajaran bahasa. *Dewan Bahasa*. Disember : 903 – 918.

- Kamsiah Abdullah. (2000). *Sikap, penguasaan dan penggunaan Bahasa Melayu di Singapura*. Singapura: Asas 50.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (1988). *Laporan jawatankuasa kabinet mengkaji pelaksanaan dasar pendidikan*. Kuala Lumpur: Kementerian Pendidikan Malaysia.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (1997). *KBSR Sukatan pelajaran sekolah rendah*. Pusat Perkembangan Kurikulum.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (2000b). *Sukatan pelajaran kurikulum bersepadu sekolah menengah Bahasa Melayu*. Pusat Perkembangan Kurikulum.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (2003). Taklimat pelaksanaan pengajaran dan pembelajaran Sains dan Matematik dalam Bahasa Inggeris di Kota Kinabalu.
- Kostas Magos. (2008). The creative second language lesson : The contribution of the role - play technique to the teaching of a second language In immigrant classes University Of Thessalia Greece Kmago@ Tee. qr.
- Kreamer, R. (1993). Social psychological related to the study of Arabic among Israeli high school students: A test of Gardners Socioeducational Model. *Studies in second language acquisition*. 15(1), 83 – 104.
- Kuldip Kaur. (1994). Pemelajaran dan pemerolehan bahasa kedua oleh kanak-kanak dan orang dewasa. *Jurnal Dewan Bahasa*. Julai: 645 – 650.
- Lanara, S. (1999). Attitudes and motivation of Japanese student studying English at Asia University. *ELERI Journal* III: 54 – 64. (atas talian). http://www.asiau.ac.ip/english/cele/articles/Lanara_Attributes_&_motivation.html. (16 Jun 2003).
- Le Roux, J. (2002). *Effective Teacher Methods*. The University of Texas at Austin. Merrill animprint of prentice hall upper saddle river New Jersey. Columbus : Ohio.
- Lim Hock Yuan. (2001). Dimensi budaya dalam pengajaran dan pembelajaran Bahasa Melayu. *Dewan Bahasa*. Mac: 36 – 41.
- Matlin Dullah. (1990). Perkembangan penggunaan bahasa di Sabah. *Pelita Bahasa*: Oktober: 6 – 8.
- Mitsis, N . (1999). The teaching of language lesson : From the language theory to the teaching practice. Athens : Gutenberg In Greek.
- Mitsis, N. (2000). Basic principles and methods of applied linguistics. Introduction to the teaching of Greek as a second / foreign. Athen : Gutenberg in Greek.

- Mohd Majid Konting. (1998). *Kaedah penyelidikan pendidikan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Mohd Nor Long. (1982). *Perkembangan pelajaran di Sabah*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Mohd Yusoff Ali. (2000). Pengaruh sikap dalam pembelajaran Bahasa Melayu dan Bahasa Inggeris di kalangan pelajar Melayu. *Dewan Bahasa*. Mac: 370 – 390.
- Nathesan. S. (1992). Bahasa Melayu di Sabah: Pendekatan dan pemantapan penggunaannya. *Dewan Bahasa*; September 803 – 811.
- Netty Ah Hiyer. (2002). Bahasa Inggeris sebagai bahasa pengantar di sekolah? *Dewan Siswa*, November: 8 – 10.
- Nguyen, T.T.(2003). Doi moi cach day, cachhoc tat yeu dan toi su doi quen ly day va hoc. *Chi Grao Duc*, 7,28.
- Nguyen,T.T.(2005). Learning to teach realistic Mathematics in Vietnam, Amesterdam : Universiteit Van Amesterdam.
- Nik Safiah Karim, Farid M. Onn, Hashim Hj. Musa & Abdul Hamid Mahmood. 1996. *Tatabahasa dewan (Edisi baharu)*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Nur Hayati Abdullah. (2002). Sikap dan motivasi dalam pembelajaran bahasa kedua. *Dewan Bahasa*. Mei: 45 – 47.
- Oxford, R.L. & Shearin, J. (1994). Language learning motivation: Expanding the theoretical frame work. *The modern language Journal*, 78, 12 – 28.
- Pascasio, E.M. (1980). Language attitudes and motivation of Filipino bilingual towards Filipino and English, the Philipines context. Dlm. Afendras E.A. (pnyt.). *Patterns of bilingualism*, hlm. 30 – 43. Singapura: Singapore University Press. Prapphal, K. & Oller, J.W. 1982. Some factors in learning English in Thailand. *RELC Journal*. 13(2), 78 – 86.
- Richard E. Petty, Rusell H. Fasio., Pablo Brinol. (2009). Psychology press, Taylors & Francis Group, New York : Hove.
- Sa'adiyah Ma'alip. (1998). Sikap bahasa : Satu kajian di kalangan pelajar Malaysia di Britain. *Jurnal Dewan Bahasa*. September : 824-832.
- Schumann, J.H. (1978). Second language acquisition: The pidginization process. Dlm. Hatch E.M. (pnyt.). *Second language acquisition*, hlm.78– 90. Newbury House.

- Sercu, K. (2006). The foreign language and intercultural competence teacher: The acquisition of a New Professional Identity, *Inter Cultural Education* 17 (1), 55-72.
- Slavin R.E. (1991). *Educational psychology: Theory into practice*. Boston: Allyn and Bacon.
- Strack, F., & Deutsch, K. (2004). Reflective and impulsive determinants of social behavior. *Personality and social psychology Review*, 8, 220-247.
- Thuy Nguyen Thanh, Rijkjo Dekker & Martin J. Goedhant . (2007). Preparing Vietnam's student teachers for teaching with a student – centered approach *II* :61-81 Universiteit Amsterdam : Amsterdam The Netherlands
- Woods, S . (2001). A validation drama in the classroom, *humanizing language teaching magazine* 3 (3). Online document : www.hltmag.Co.uk/may01/Sart3.htm.
- [Www.tuj.ac.jp/tesol/press/paper0014/mori.htm](http://www.tuj.ac.jp/tesol/press/paper0014/mori.htm)
- Y. Bagus Wismanto. (2008). *Pengaruh sikap terhadap perilaku Kajian META Analisis Korealsi*. Retrieved from www.unika.ac.id/fakultas/psikologi/artikel/bw.1pdf.
- Zamri Mahamod & Zarina Othman. (2001). Sikap pelajar Cina terhadap pembelajaran Bahasa Melayu sebagai bahasa kedua. *Dewan Bahasa*. Februari: 40 – 43.